

SZERETET

MAGYAR REF. KERESZTYÉN
CSALÁDOK KÉPES UJSÁGJA.

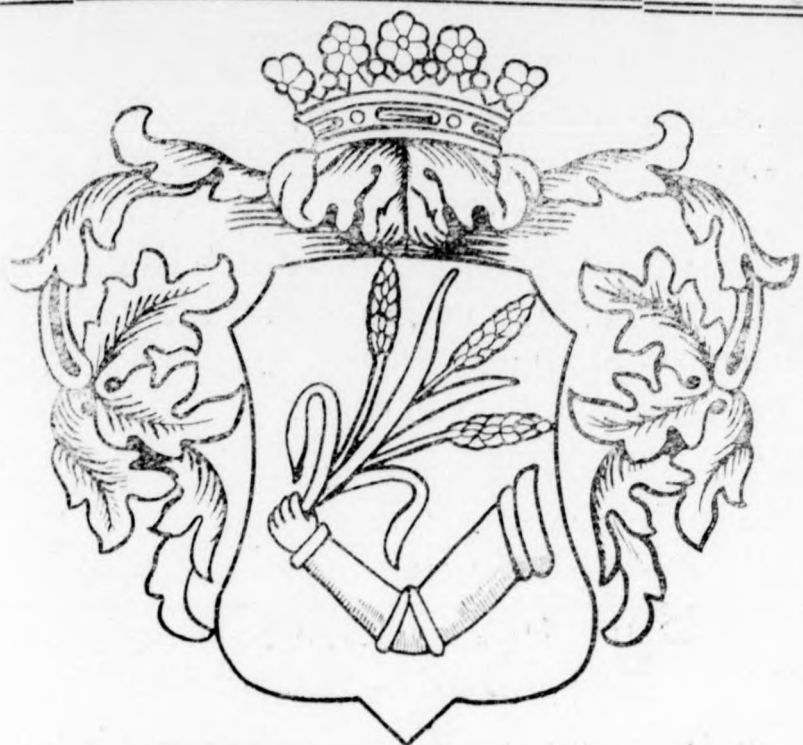
Kiadja: **TÖRÖK IMRE**

kisújszállási ref. lelkész, felelős szerkesztő.

A kisújszállási ref. gyülekezet nyugati parókiális körében minden családhoz küldöm, a keleti körben is azokhoz, akik óhajtják.

Ujságomat szíves adományokból tartom fenn. Vi. ékiek legalább 1 korona 01 fillért küldjenek egy évi díjul. Megjelenik havonként egyszer.

Felülfizetéseket — az újság terjesztése érdekében — köszönettel veszek. Az adományokat nyugtázom.

Kisújszállás r. t. város cimere.

A tizenegyedik esztendő.

Szerény kis újságom betöltvén életének tizedik esztendejét, átlép e számmal a 11-ik esztendőbe. Ez évek folyamán szépen nöttevekedett — Istennek legyen érte hála! 2000 példánnyal kezdtem meg 10 esztendővel ezelőtt, úgy gondolván, hogy ennyi ház, ennyi család van gyülekezetemben, de hát több van! — meg aztán azért is csak 2000-rel, mert nem is igen volt költségem a nyomdai és egyéb kiadásokhoz.

Jött aztán az én jó híveimtől a fillér és a korona, szinte évről-évre több-több, úgyhogy a legutóbbi 1915. év folyamán már 2532 K. 06 f. gyűlt be a „Szeretet” céljára, s e folyó évben is már a mai napig: 317 K. 14 f.

Ha hetvenkedni akarnék, azt mondhatnám az én újságomról, ebbeli dolgomról egy német poéta szavaival:

Tut mir esz nah
Venn 'sz ajh gefellt,
Und venn ir kömnt . . .

(Csinálja utánam, akinek tetszik és aki tudja!)

De mert — mint Tompa Mihály zengi:

Hogy pap vagyok, mindenki tudja,
Alázatosság jelszavam . . .

— tehát Isten előtt alázattal meghajtom fejem; hiszen ki mindent megtart, ő tartotta meg a kis „Szeretet”-et is. Igaz e dolgról is, mint általában mindenről a világon, ami jó, — az amit Haydn, a nagy zeneszerző mondott az ő művéről, mikor érte az emberek őt dicsérték: „Onnan felülről

jött!” — így szólt ő, s örömkönyt sírva, az égre mutatott.

De tisztelettel kell meghajolnom az én kedves gyülekezetem hívei s a „Szeretet”-nek távolabb lakó szíves pártfogói előtt is azért az áldozatkészségért, amellyel ez előfizetés nélkül, csupán adományokból éledgélő kis újságot támogatták.

Mostmár íme 3500 példányban jelenik meg lapom hónaponként, s míg kezdetben egy-egy kép volt benne csupán, a múlt esztendő folyamán már volt olyan szám, hogy 10—12 kép is ékesítette.

Ilyenkor évkezdeten összeadással, szorzással szoktam mondanivalóimat megspékelni; következetes maradok e szokásomhoz mostan is. Ide iktatom hát, hogy az 1915. évben 42,000 példánya jelent meg a 12 hó alatt a „Szeretnek”-nek. Így tehát az elmúlt 10 esztendő alatt: 392 ezer példány. Hogy mennyi tanúlság, mennyi jó tanács, mennyi vigasz van e majdnem 400 ezer példányban: ezt már más számítsa ki, ne én számítsam.

Hajh de szerettem volna bejárni, látni azokat a távolságokat, azokat a tájakat, amelyeket a „Szeretet” bejárt és látott. Riga tájától nagy Oroszországban le Monasztirig, el Montenegro hegyeiig, Póla városáig, Adriatenger partjáig s Tiroltól — Uram bocsá! — el ázsiai Oroszország fogoly-táboraiig, tán ép Japán határáig elment a „Szeretet”. Harcok után pihenő kisújszállási magyar katonák olvasták, kézről-kézre adták; kórházakban szenvedő, hazasíró vitézek szívták fel a lelkükkel minden betűjét a kis újságnak. Megremeg a lelkem a szent örömtől, mikor

ezt leírom s örömkönyű csordúl az orcámra.

Bizony mondom, minden gyülekezetben lennie kellene ilyen kis egyházi újságnak, presbyteriumoknak kellene gondoskodniok, hogy legyen; egyház költségén kiadatni, mert nem 2000 koronát ér ám az a lelki haszon, amely egy ilyen minden házba ingyen is küldött újság nyomán jár, hanem milliókat ér, sőt jobban mondva: értékelhetetlen, felbecsülhetetlen az.

Most egy kissé nehezebb idők elé nézek újságom dolgával, mert a papir ára, s kivált a képek öntvényeihez szükséges cinknek ára óriásilag felemelkedett, hát még a munkadíj! Míg kezdetben 50—60 koronába került egy hónap, most csak a nyomdának 130—150 korona kell havonként, aztán a képek darabja 4—10 korona, postadíj havonként 8 korona, széthordásért helyben 12—14 korona. A szerkesztő díja pedig? Minden hónapra 30 nap, vagy 31! No igaz, hogy aztán azt a sok örömet, amelyet éreztem ezen munkám egyik gyümölcse fölött, híveim felém irányult szeretetében: azt meg aztán nem adnám oda fél-Európáért. S ha egyházam nem volna anyagiakban olyan szegény, hogy pl. épen e ránk elkövetkezett esztendőben az anyagi válság elé sodródik: én volnék a világ legboldogabb papja s kopottas palástomat nem adnám a legbíbórabbb selyem-bársony papi díszöltönyért.

Mint máskor is írtam, aki vidékről óhajtja olvasni ez újságocskát, írjon, vagy jöjjön be házamba, házám is, szívem is nyitva van minden jólélek előtt, — s kérje a lapot, küldöm előfizetés nélkül is. Mert ez nem üzlet, hanem lelkészi munka, és illik nekünk a mi tisztünknek kötelességét betöltenünk és azokban kell nekünk foglalatostkodnunk, melyek a mi mennyei Atyánknak dolgai.

A „Szeretet“, mint neve is mutatja, nem ostor, nem kárhózzattal, ördöggel-pokolal fenyegetés, hanem . . . szeretet, amely tűr, megbocsát és sohasem a maga javát akarja, hanem a másokét.

Addig éljen, míg e célnak él.

Ha jönnek majd hazánkra dicsőséges harcok után áldott béke napjai, óh majd akkor felszáll tomboló lelkem s csattogó szárnyakkal veri a magasságokat; addig pedig, ha ciprus-ágak közt elsíró szellő minden gon-

dolatom, minden szavam: nézzétek el, kegyes olvasók, hiszen veletek sírok s nekem is katona a fiam.

Jehova Zebaóth, mely ezt jelenti: seregek Ura . . . légy velünk. Szent lelked szárnya lebegjen magyar seregek selyem lobogóján; Te paizsodat ragadd elő s úgy oltalmazd a vértöntő magyart s perelj Uram, a mi perelőinkkel . . .

Ne hagyj el! . . .

Bor, buza, békesség.

Ezt a címet akartam cikkemnek adni: A három B. — Így hangzatosabb s Tolnai Világlapjába-valóbb lett volna. — A fenti cím szavainak sorrendjét persze nem azért írtam fel úgy, amint felírtam, mert hiszen, ha a fontosság szerint soroltam volna el azt a három valamit, az utolsó szótól visszafelé kellett volna haladnom.

Azt gondolom, nem kell magyarázni sem, hogy a legutolsóira volna legnagyobb szükség, a békességre, széles e világon. De hát, hogy az angolnak ez nem kell, lelke rajta, majd elveszi ö-büntetését! Gott strafe England, — ez most Németországban az „Adjon Isten!“ is, meg a „Fogadj Isten!“ is. — Az a tenger, amely Faraó király s fegyveres népe felett írtózatossal harsogással összezajdította mélységes vizeit, az anglust is meglágyíthatja még lelke kegyetlen keménységében, amott Szuez táján. Majd azt mondtam erre naivul: Engedje a magyarok Istene!

A buza, nohát a buzáról írok; aztán jön csak a bor. Ne tekintsétek ezt, kedves olvasóim, profánus dolognak: kenyér és bor; ott vannak ezek az Ur szent asztalán is!

Kenyér? Hajh, hajdanában a mi városunkban amoda a Vermesháton, tele volt gabonával a sok verem, később a kamra, csűr, magtár, zsák, hombár, szuszék. A kun ember, kinek tanyaföldjén, Szörfüben, Szejkőn, Kontában, Csorbán — gyönyörű tengerként ringatta az Urnak jóvolta az ért kalászok, vetések végtelenjét, úgy-hogy akár kővé változtathatta volna e jómódú nép a kenyérének egyrészét, volt elég! — most, mikor cédulára porciózzuk a mindennapi kenyeret, tán a követ is kenyérré változtatná? Ne várd angol-ördög, aki lelkünkben a Krisztust kísértgeted, nem éred el, amit farizeus-lelked kitervelt. Nem halunk meg éhen! Ma január vége felé: szánt az ökör, csörög-csattog a járom, oda-künn a határon! Nem éred el célod, gaz kísértő,

aki az elégedetlenség gyötrelmét akarod felköltetni a magyar szívben, hogy aztán kilobbanjon haragjának lángja. Ne várd, senki se tud úgy tűrni mint a magyar, a jobb jövőért. A Krisztus, a tűrő, a megkísérthetetlen Krisztus népe a magyar és nem te vagy az, te biblia-kufár! A teli templomok mellé, amelyekben az Isten minden szent ígéje zeng, amellyel élünk is, — lesz testet tápláló kenyér is, hiszem az Istent! Hasítja a hármaskör eke a kun-határt januárban, csattog a vetőgép tölcésére, jó Paál Lukácsunk gépekéje Szlavonország földjét buza alá morzsolja . . . Lesz még lágy kenyér, még neked is juttatunk, angol, a ducosabb részből, hogy beletörjék a fogad . . .

Lesz még szőlő s lágy kenyér — ez a közbeszéd.

Szőlő is lesz igen. Sampány lankáin a becsületlen németek állanak. Ugy olvastam valahol, hogy egy alkalommal el is foglaltak ott a boráról híres Sampányban egynéhány jó pincét, néhány tizezer üveg pezsgővel Vilmos császár katonái. Mosolyogva nézték a rengeteg zsákmányt. Igen, de közben a franciák beütöttek Elzász-Lotharingiába s hogy-hogynem — óh csodás visszafordulása a hadi szerencsének, mely a legforgandóbb minden szerencsék között! — ők meg — a híg dicsőségben utazó franciák, egy sörgyárat foglaltak el. Ugy írom le, amint elolvastam, más után beszélek, ne vegye zokon Poenkáré népe! — Nagy dolog kerekedett e zsákmányok ügyéből persze. A franciák bizony a sok sörtől, melynek nekiestek, becsiptek szegények, s a németek rajtok rontván, úgy megszabdalták őket, hogy még most is fut tán, aki ott nem maradt. — A németek pedig azt a néhány tizezer üveg pezsgőt, drága sampányert, hazaküldték az utolsó üvegig mindet a kórházakban szenvedő bajtársak számára.

Tudnék még sok ilyet írni a borról, de nem célozom.

Írásom bevégezem: Adjon Isten bort, buzát, s kivált békességet, az egész világnak, minden nemzetségnek és . . . minden szívnek . . . e szomorú fellegekkel előkerült szökő esztendőben.

Bárcsak elszöknék hamar, hogy észre se vennők; bárcsak átaludnók!

A címben írt három áldáson kívül minden jó adományt és tökéletes ajándékot is adjon, árásszon ránk a kegyelmes Isten, az áldást áradoztató, ez új esztendőben!

Jehuda Halévi,

ősregi zsidó bölcs verse magyarra fordítva.

Ösvényedet, Isten, oly örömmel járom,
Nyomdokodba lépni vágyam, boldogságom!
Háló nem kerít be . . . örvény nem fenyeget . . .
Öledbe hajtom le elfáradt fejemet.
Szívem közeledbe soha meg nem rémül —
Magadhoz láncoltál szerelmed jeléül. —

Reménységem szírtje, szívemnek sziklája,
Bizodalmanm vérté, életem forrása:
Óh ha fényedet csak egyszer is láthatnám,
Halandó voltomat megvetném, tagadnám!
Tefeléd vonzódom, hozzád láncol lelkem —
Csarnokod küszöbét ihlettel kerestem.

Amit népem vétett, nyugton elszenvedem,
Rabigáját tűrve, vállamon viselem;
Nem nyújtom kezeim, csak feléd imára,
Ki más adhat enyhet szívem fájdalomára?
S bárha szent hitemért meg kellene halnom,
Végső percemben is nevedet sóhajtom.

Lelkem lánghevével csak Istent szolgálom,
Szerelmed szegélyét átölelni vágyom;
S bárha megsuhintod pallosként haragod —
Nem hágom át soha a te akaratod;
Hozzád ragaszkodom, sohase feledlek,
Égi hit, szent törvény! mennyire szeretlek! . . .

A Magyarok Istene.

Tudjátok-e, ezer éve,
Ezer harcba', ezer vészbe'
Hosszú, nehéz vándorútján,
Rengetegben, sívár pusztán —
Bátorítva, védve őt,
Ki járt a magyar előtt?
Megsegítő kegyelmével
Ki volt mindig ő vele?
— A magyarok Istene!

Tudjátok-e, ezer éven,
Annyi harcon, annyi vészen
Soha-soha nem feledve —
Diadalra, győzelemre,
Véres vad tusákon át,
Ki vezette zászlaját?
Ki segíti — ezer ármány
Támadott bár ellene?
— A magyarok Istene!

Tudjátok-e a jövőbe,
 Hogyha el nem pártol tőle,
 S hogyha egymást megbecsülve,
 Szépre, jóra egyesülve,
 Mindíg híven összetart —
 Ki védi meg a magyart?
 Küzdelmében kegyelmével
 Ki lesz eztán is vele?
 — A magyarok Istene!

A kétféle hegy.

Arról prédikáltam a múlt vasárnap délelőtt, hogy a Kísértő felvitte Jézust egy magas hegyre s megmutatván neki a tartományokat, azt mondá, hogy mindazokat neki adja, ha leborulva imádja

lia, övéi Afrika temérdek gyarmatai, Egyptom is; övé Ázsia gyöngye: India és sok más tájéka a világnak. Mint illik is a Sátán szolgájához, mind-ezeket pokoli ármánnyal, ördögi furfanggal, vérrel s kegyetlenséggel, szolgaság igájába görnyítéssel szerezte s tartotta meg mindedig is. S hogy még több nemzet mellére is ráfeszíthesse térdét, szövetséget tartományra-éhes más nemzetekkel, megcsinálta az úgynevezett *antantot*, s felidézte a mostani borzasztó világháborút az ő ura a Sátán kedvéért, ki a forró vértengerben szeret fürödni, s kinek édes zenéje a halálhörgés, anyák, hitvesek jajszava, árvák siralma. Ura, — a Sátán parancsára belesodor az angol lassanként minden népet e rettentő világdúlásba, hadd legyen új özön, vérből és könnyből!

KUN PÁL.

VIDA KÁLMÁN.

őt. Persze, a Jézus nem hajolt meg előtte, a tartományt el nem fogadta s ekképen meggyőzte a gaz Kísértőt.

Van egy nemzet, az angol ez, amely megérhette volna azzal a magassággal, amelyre őt Isten kegyelme felemelte, adván neki díszére világhírű költőket, bölcseket, tudósokat, szép zöld szigetet, tengerektől védettet, Európa nyugatán, világhírt mindenekfelett abban, hogy őt hívta el szentkönyvének, a bibliának minden népek és nemzetségek nyelvén való terjesztésére.

Azonban felvitte az angolt a Sátán egy magas hegyre és megmutatá neki a tartományokat; s íme ő, úgy látszik üres volt a szíve Jézustól, leborult a Kísértő előtt, a tartományokat elfogadta. Övé Amerika nagy darabja, övé egész Ausztrá-

Azonban a jó Istennek tetszett a magyar vitézeket s szövetséges bajtársaikat felemelni a Lovcsen hegye tetejére Montenegróban. Most már Belgium nincs, Szerbia nincs, Montenegró nincs s jönni fog ezek után a többi is megtörve, békét koldulva rendben-sorban. Nekem úgy tetszik, hogy mikor a magyar katonák zászlója meglobogott, szuronyuk megcsillant a Lovcsen ormán, másik oldalon nem Nikita király s ő seregének dicsősége gördült lefele a mélységbe, hanem az angol, az antant, vagy jobban mondva: maga a Sátán.

Íme a két hegy. Az egyikre a Sátán emel, a másikra az Isten keze. A Sátán míve veszendő, szégyennel, bukással végződő; a felemelő Isten kezének munkája állandó, mint ömaga és irtalma is az.

Magyar dicsőség fényétől aranyos pompában fénylenek a Fekete-hegyek országának ormai. Isten, Isten, Te emeltél minket oda!

Mi pedig emberek, nézzünk lelkiünkbe, pillantsunk vissza életútunkra, mikor mindezeket látjuk, tudjuk s vizsgálódjunk, mi adta emelkedésünket az életben: csselfogás, csalafintaság, ügyes fogások, ördögi praktika, mások félemlítése, taposása, mesterkedés, raffinéria? Vagy: becsületes munka, emberszeretet, Istenbe vetett bizodalom?

Ez az a két hegy, a kétféle emelkedés: válasszon ki-ki inye szerint, de nézze a következőket s úgy válasszon.

Az angolnak világelőtti becsületéért s jövődjéért, bár dohányzó nem vagyok, nem adnék

KARSAI KÁLMÁN.

egy jó pipa-dohányt; — s nem azon emberéért sem, kit nem munkája, nemes szíve s imádsága emelt fel.

VÁRADY IGNÁCZ presbyter halála.

Pár évvel ezelőtt egy kedves ifjú hölgyet temettünk, ki már-már elérve küzdelmei célját, a tanítónői diploma megnyerését, pár lépéssel e cél előtt lerogyott, elment utolsó pihenőre. Akik még a polgári iskolában tanuló társai voltak, sírva ke-resték fel koszorújokkal a tizéves találkozó alkal-mából, porladó barátnőjük sírhalmát. Ez az ifjú hölgy annak leánya volt, akinek nevét bús szívvel írtam e cikk fölé, aki most már maga is por-lad, elment forrón szeretett gyermeke után. Soha-

sem felejttem ennek a férfiúnak zokogását, mikor halotta, hogy az emlékezet könnyeit elsírni az ő leánya utolsó pihenőhelyéhez most mennek a leánybarátnők. Válla meg-megrándult a szíve leg-mélyéből felfakadó siralomtól: sohasem felejttem el. Nagyon szerette szép családját s itt kellett hagynia azokat: hitvesét, öt gyermekét, elment ahhoz az egyhez.

Mintha elősejtelve élt volna lelkében annak, hogy önekie nemsokára mennie kell, sokszor lát-tuk őt búsan járni. Nem vigasztalta a szép sző-lős-gyümölcsös kert, birtokostársai elnökévé is emelték a hegyközségnek, nem vigasztalta a gyö-nyörű kunhatár, csak járt-ment egyhangúan, szomorúan.

Hajh mikor még mint mérnök járta, szabá-lyozta a nagy határokat, használva embertársai-nak, nemzetének: megállhatott az emberek tekin-tete a daliás férfiún. Mégis, bár erős volt, időelőtt kellett elomlania.

Azt a kertet is szerette, Istennek kertje ez, az egyház, amelynek a hív munkásokra sohse volt olyan szüksége, mint épen manapság. Sze-rette pedig nem a lelkesedés ellángoló szavával, hanem munkájával. A számadások ellenőrzése, egyháza érdekében teljesített mérnöki munkála-tok szíves megajánlása, ezek tették közhasznúvá életét a hív őrállónak.

Ezekért sajnáljuk, ezekért gyászoljuk őt, em-lékét egyházunk történetének lapjaira feljegyez-zük és áldjuk.

Szolgáljon vigasztalásukra gyászbaborúlt szeretteinek, hogy megosztjuk velük a gyászt, abból magunknak részt kérünk, velük együtt sírunk.

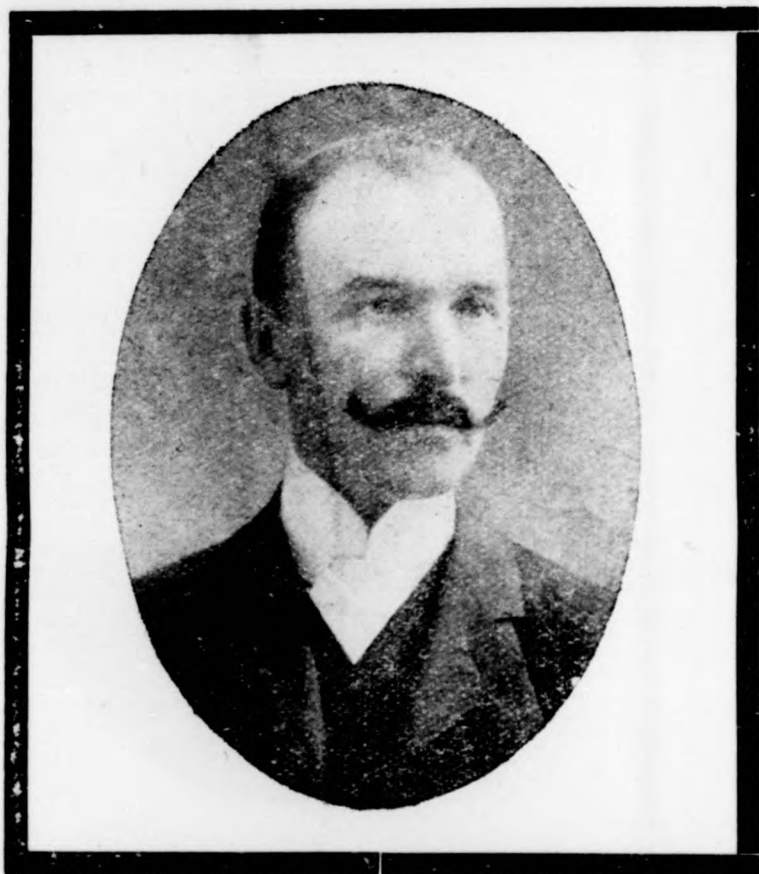
Áldott legyen a hív ember emlékezete!

PORTELEKY SÁNDOR hősi halála.

Van-e e gyülekezetben, aki valaha el tudná felejtteni azt a tisztet, ősz embert, gyülekezetünk egykori érdemes éneklő mesterét, néhaivaló Por-teleky Lászlót, akinek ha elmegyek olykor-olykor a síremléke előtt, felsóhajtok: De sok minden másképen lenne, ha ő most is élne! Hiszen éneklő mesterünk van nekünk most is, hangja hatalmas zengésű, az orgona egész másként zeng, ha ő játszik a billentyűzetén, meg aztán szenved, mint oly sokan most, fenn az északi harctéren, dicső-séget hozva ránk; de én a néhai jó Porteleky kántor sírjánál másért sóhajtok. Egyházunk dol-

gaira gondolok, milyen szeretettel csüggött ő e szent ügyön, hogy aggódott, hogy vigyázott, hogy dolgozott, mennyi gonddal intézte volt ő azt egykor, nemcsak hivatásának munkáját, hanem sok mindent azon kívül is, Hogy vitte haza éjszakai munkának a számadási iratokat, tervezett, számított, buzgólkodott, bizony élt-halt az ő kisujszállási egyházáért, — mindenben hű volt mindhaláláig, magamat is odavéve mondom, hogy ez egyháznak kevés olyan hű fia volt s van, milyen ő vala egykor.

De nem is láttunk mostanában olyan temetést, amilyen az ő temetése volt..

PORTELEKY SÁNDOR.

Családja tagjai közül azóta többen elmentek utána. Mindet úgy nézem, mint tulajdon halottaimat; szerettem, becsültem őket életökben, s gyászolom halálukban.

Most íme megint felszakadt a szíveken a behedegni kezdő seb. Valahol északon orosz golyótól találva véres testtel omlott össze egy hős: a mi nagynevű egykori énekvezérünk fia, Sándor.

Kötelességemnek ösmertem, szívem diktálta, hogy megemlékezzem, egyelőre ily röviden, a hős katonáról s így képzeletben felköltögessem azokat, kik már porladnak, hogy lássam most újra őket, elnézegessem arcukat, elmerengjek emléküknön.

Aludjatok, áldottak legyetek, oly sokan már ti, abban a jobb világban. Emléketek él, nem feledtünk el s nem feledünk el titeket ezutánra sem, jók, hívek, áldottak legyetek!

Egy érdekes sorsu kisujszállási fiu.

Ugy tudom, hogy van e városnak olyan lakosa, aki valamikor a budapesti kiállítás idején megpróbálta azt az új érzést, melyet akkor érez az ember, amikor néhány százméternyire van az ember lábai alatt a föld, ő maga pedig egy léghajónak nevezett alkotvány kosarában ül zsiborgó idegekkel, libabőrös háttal. Ismerek egy ilyen férfit. Ámde az az ifjú ember, akinek arcképét közreadom, csudább masinán is repkedett már: repülőgépen. És pedig a most szomorú nevezetes-

FARKAS ISTVÁN.

séghez jutott Görc város felett. Ott röpködött vele a gépmadár. Nem tudom, mit mondjak e dologról? Azt-e, hogy szerettem volna a bőrében lenni s egy becsületes bombát ráhajítani ott az olasz gránicon a gyalázatos szívű taliánra. Vagy azt mondjam-e el inkább, hogy íme a kisujszállási fiút a kitartása, ügyessége után az Isten hatalmas minden sorsba elvezérli. Farkas István ha leszáll a levegőbéli sárkányról, akkor meg a prüsszkölő automobilt hajtja nagy szakértelemmel. Szeretne — mondá — egyszer hazahajtatni az ördögös masinával, Budapesttől idáig, egy pár órai lenne csak az út. Csakhogy, én Istenem, az ügyes fiú öreg édesapjának tán még az ámúlattól, örömtől a szíve is megszakadna, ha fia vagy az ég fellegei közül leteremtőznék, vagy benzin-füst fellegebe bebugyolászott szaladó masinán megállana a Széchenyi-utca végén amarra az alvégen, a kis ablakos fehér-ház előtt.

Szerettem volna az autón, vagy repülőgépen bemutatni őt képben. No majd máskor!

A Piculás.

Hirdetjük a templomban, tanítjuk híveinket Krisztus példája nyomán, aki az éhező sokaság megelégtetése után a maradék kenyérdarabokat is összeszedette, — arra, hogy a takarékoság erény, s az embernek önmaga és családja iránt való kötelessége. És ha valamikor szükség volt a takarékoságra, bizonytal nagy szükségünk van erre a mostani rettenetes időkben; mindenki tudja ezt.

Nem akarok levegőöget hasgatni írásommal, olyanról értekezni, ami anélkül is megvan. A kunmagyar nép — ismerem! — takarékos, gyűjtő, szerző nép. Csupán egy módját az észszerű takarékoságnak óhajtom mindenki megérdemelt figyelmébe ajánlani ezuttal, év kezdetén.

Kis diák voltam még, amikor szülővárosomban, Debreczenben megalakult az úgynevezett Kölcsönös Segélyző-Egylet. Egy piculát-e, vagy kettőt kellett berakosgatni hetenként, s 100 forintok kerekedtek pár esztendő alatt a piculákból, amiről olyan igen bölcsen mondja Weisz bátyám, az izraelita gyülekezet tisztos rabbija, hogy, ha az ember be nem rakosgatná, bíz' azok a piculák nyom nélkül elperegnének; így meg 6 év multán ugyan takaros összeg veri az ember markát. Hát — mondok — a Piculás megalakult vala Debreczenben, s míg egyfelől a közvagyonosodást csodás módon előrevitte, kiváltképen a kisebb vagyonú, meg a szegény kétkézi munkás embereket, másfelől maga is olyan pompás palotát építtetett magának, két-e vagy két és fél emeletre szólót, hogy a palota megkarcolja a felleget is, ha egy kicsit alacsonyabban száll a rendesnél. Ezért hát ez „Kölcsönös Segélyző“, mert míg egyfelől áldá-intézménnyé lendül, sok hivatalnoknak kenyeret ad intézménnyé lendül, sok hivatalnoknak kenyeret a kezébe és mint erős pénzintézmény nagy célokat szolgálhat anyagi támogatásával.

Istennek hála, a mi városunkban is megalakult már régebben ez a nagyszerű intézmény, mely mint a helyiségének saroktetőzetére odaplánfált méh-kas példázza, csakugyan olyan, mint a méh-kas, odagyűjtjük, hordjuk piculáinkat s hat év leteltén, mint most is, közénk önt vagy 230, ezer koronát (Már t. i. ha előre fel nem vettük volna kölcsönül egy-egy részecskéjét a reménybeli kapadalomnak). Mert, amit itt zárjelben megjegyeztem, a Piculás egyik áldása épen abban nyilvánul, hogy a szegény ember, aki egy-két piculányi heti betét beszolgáltatására elkötelezi magát, akár rögtön kölcsönt vehet fel ezen ő elkö-

telezése alapján. Ő a maga betétjei után kap 6 százalékot, a felvett kölcsöne után fizet 8 százalékot, s így voltaképen: 2 percentes kölcsönt élvez.

Ebből a kölcsönből gyönyörűen kifizetheti a Takarékpénztárakban esetleg fennálló tartozásait. Ezért a takarékpénztárak mellett nagyon hasznos és szükséges intézmény a Piculás, ennek létezése még a Takarékok érdekében való is.

Lám ni, ép most olvasom, a nagy-németek mit eszeltek most ki!? A rokkant katonák hadjárulékaiból egy részt tőkésítnek s időmultán egy nagyobb összegben adják ki a rokkant hadfinak, amikor az szegény vagy egy házacskát, vagy egy kis földet ragaszt belőle magának, vagy általában valamely okos vállalkozásba fekteti.

Sok csinos kis tanyát, körülötte 10—15 hold földcskével, van ott zöld zsalukáteres kis ház, ákácfa, jegenyefa, szőlő, gyümölcsös, valóságos kis paradicsom! — köszönhet boldog tulajdonosa a mi Piculásunknak is, már illetve az annak révén kifejtett takarékoságnak.

No most már, mit is akarok én idejegyezgetni? Azt, hogy íme itt van most a hadisegély, meg ilyen segély, olyan segély, koppasztott tyuknak, csirkének s mi egyébnek égigérő nagy ára van Budapesten, meg itthon is; a tojás is megért karácsony táját egy piculát, a kezes malac dísnóvá magasztosulva nem adja a testi létét olcsóbban Rácz Lukács uramnak 3 és fél meg 4 koronánál, temérdek ára van mindennek, forog mint az örvény a sok pénz: be vele a Piculásba! Lepjük meg vele a hazaérkező hitvest, derék kun asszonyok, hogy: „Ni apjok, mióta oda vagy, ennyit tettem félre, nem keszkenőztem, meg sevrő-cipőztem el, hanem, nézd csak, ehun ez a könyv, ennyi van már benne. Jó lesz egy kis házacskára, földre, vagy hogy valamit kezdjünk vele, meg a gyerekeknek!“

És mondhatom, hogy az a szenvedések között, harcokban összetört ember, örömmel és reménységgel venné fel itthon a harcot, a munka nemes harcát tovább, tudván, hogy az ő tisztos felesége által megsugorgatott pénzecske ott lesz támasztéknak mindenkor, s lesz mihez nyúlni, ha tán a borzasztó küzdelmekben, a lövészárkok nyomorúságaiban elgyengült ember esetleg időelőtt munkaképtelenné válik. Segít rajta a Piculás, segítnek a takarékoság összegyűjtötte piculák.

Mindezeket pedig írtam a „Szeretet“-be, az én népem iránti szeretetből, senki által erre fel nem kéretve, önlelkem indításából.

Adományok a »Szeretet« céljaira 1915 nov. — dec. hónapban.

Kovács Sándor	3.—	Csillag István (Ujváros)	1.—	Mészáros Kálmán kovács-	
Gláser Lajos	5.—	id. Máté G. Lajos	6.—	mester	3.—
Gyáni A. (Füzesgyarmat)	6.—	özv. Vitz Mártonné	5.—	Farkas Albert és neje	4.—
id. Kovács Sándorné	2.—	Pocsai Pál ifj. (katona)	3.—	Kiss Lajos	2.—
Rácz István	4.—	Kiss Illyés ref. tanító		Bárány Sándor gyógy-	
Barta Kálmán	1.—	(Hajdunánás)	5.—	szerész (Debreczen)	10.—
Harsányi Emilia		özv. Kiss Bálintné	2.—	Gyüre László ref. lelkész	
(Szászváros)	1:20	Bucsei Balázs	2.—	(Tiszaderzs)	5.—
Csányi Lukács és neje	1.—	Kiss Sándorné	2.—	Ari Illyésné	1:20
Szilágyi Bálint	1.—	özv. H. Nagy Imréné	2.—	Gláser Soma	2.—
Németh Terézia (Bpest)	2.—	Mile Sándor	2.—	Töröcsik Pálné (Bucsa-	
Koncz Krisztina	2.—	D. Varga Imre	1.—	telep)	5.—
Kövesdi Lajos	4.—	M. L.	10.—	Tóth Lajos	2.—
Kása Károlyné	2.—	Szőke Balázsné	1.—	özv. Kesztenbaum	
Oláh Gábor	2.—	ifj. Balázs János tanító		Sándorné	4.—
Tóth János (Sásestó)	1.—	gyűjtése a harctérről	21:50	Szücs Istvánné (Török-	
R. R. (Törökszentmiklós)	3.—	Ez utóbbi adomány részletezése:		szentmiklós)	5.—
Tatár Juliánna	1.—	Balázs János	6.—	Szombat Sándorné	1.—
özv. Hagymási Sándorné	4.—	Makra Dezső	2.—	Kenéz Lajosné	1.—
Juhász Istvánné	1:12	Ari Lajos	2.—	Farkas István (Ujváros)	1.—
özv. Balogh Áronné	4.—	Tóth Péter	2.—	Gaal Péter gazda	5.—
Antal Albert	4.—	Szabó István	1.—	Holländer Ignác	1.—
Demjén Lajos	10.—	Cs. Nagy Sándor	1.—	Kiss Sándorné	1.—
T. Kun Sámuelné (Kun-		Nemes István	1.—	Varga Sándorné	1.—
madaras)	5.—	S. Tóth István	1.—	Szabó István és neje	2.—
Oláh Mihályné	4.—	Szappanos Gyula	1.—	Aradi Anna polg. isk.	1.—
Dobozi András	1.—	Ari Mihály	4.—	özv. Veres Lajosné	2.—
Szél János	1.—	Ányus János hadapród		Fésüs Mátyás	1.—
Kun Lajos	— 30	(Budapest)	4.—	Bodnár Albert	1.—
özv. Mohácsi Imréné		Vas György (Jászapáti)	1.—	Nagy Gy. András	2.—
(Kunhegyes)	4.—	Imre Péter	1.—	Sipos Sámuel	2.—
Mészáros Endre (Kunh.)	4.—	M. Tóth Lajos	1.—	Janó Lajosné	2.—
özv. Szőke Andrásné	1.—	Simonovics Antal (Bács)	1.—	Csillag Lajos	1.—
Fekete Albert	2.—	Jorics János (Slavonia)	1.—	Gönczi Károly	1.—
özv. Ari Istvánné	1.—	Gózon Imre (Dunavecse)	1.—	Baráth Mihály (Kunh.)	2.—
Miskolczi János	1.—	Szabó Sándor (Budapest)	— 50	Máté G. Lajos	10.—
Nánási Miklós	1.—	Nagy T. András (Jász-		Janó Imre (réti tanya)	2.—
Szabó Margit	— 50	karajenő)	1.—	B. Balogh Kálmán	2.—
Szoboszlai Ágota	1.—	Kosztolányi János (Tápio-		Monoki János	
özv. Szentpéteri Zsig-		szele)	1.—	(Besztercebánya)	3.—
mondné	2.—	Dávid József (Jász-		Szilágyi István	
özv. Nagy Lajosné	1.—	karajenő)	1.—	(Besztercebánya)	3.—
Cs. Nagy Elek	3.—	Varga Sándor (Mezőtur)	— 50	Szücs Miklós tizedes	12.—
Ignác Mihály	1.—	Vladár József (Nagykőrös)	1.—	Szokmáry István	2.—
özv. Péntek Istvánné	5.—	Horváth István (Kecs-		Farkas Istvánné	
Seide Rezső	2.—	kemét)	— 50	Bikki Róza	2.—
Szücs Erzsébet	2.—	Lédeczi Benjamin		Borus István	
Nánási Sándorné		(Czegléd)	1.—	(Kunmadaras)	1:20
Ábri Sára	12.—	Vincze István (Tisza-		Nagy Sándor orvos	
Futás Beniaminné Elekes		földvár)	— 50	(Lőcséről)	10.—
Eszter (Töröksztmiklós)	2.—	Varga Kálmán (Sztmárton-		Goldmann Lipótné	2.—
F. S.	2.—	káta)	— 50	Borbély György főszolga-	
Oros Lajos	1.—	Perjési Gerzson (Ujszász)	1.—	biró (Töröksztmiklós)	20.—
Asztalos Imréné	2.—	Darányi András (Monor)	1.—	Ignác Györgyné	4.—
Kovács Lászlóné	1.—	Hézer Lajos (Kisujszállás)	1.—	Márta József gazda	3.—
Saja Sándor (harctérről)	2.—			K. K.	3.—
özv. Szathmári Lukácsné				Cs. Nagy Sándor	2.—
Máté Róza	5.—			E. Kiss Károlyné	
özv. Tóth Györgyné				Gál Juliánna	2.—
(Kunmadaras)	2:40			Ignác Györgyné	5.—

Jegyzet. Az utóbb felsorolt 30 vitéz szives adományából 21 koronát Nagy István lelkész társamnak küldtem át.